

THE BOOK OF THE GENERAL SECRETARY - A PRESTIGE HANDBOOK ON ANTI - CORRUPTION

CUỐN SÁCH CỦA TỔNG BÍ THƯ - CẨM NANG QUÝ BÁU VỀ PHÒNG, CHỐNG THAM NHƯNG

Đoàn Thị Phụng
Trường Chính trị Quảng Bình

ABSTRACT: *The book “Resolutely, persistently fighting for the prevention and fight against corruption, negativity, contributing to the building of the party and the state, becoming more and more pure and strong” was published on the 93rd anniversary of the founding of the Communist Party of Vietnam, 10 years since the establishment of the Central Steering Committee for the prevention and combat of corruption and negativity, headed by the General Secretary. With a capacity of more than 600 pages, the book contains a full set of rules on anti-corruption. The study to clearly see the theoretical and practical value of the work in the fight against corruption today is a practical and topical task, an important task of each cadre and party member currently.*

Keywords: *Anti-corruption, General Secretary Nguyen Phu Trong, Party building.*

TÓM TẮT: *Cuốn sách “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh” ra mắt bạn đọc đúng vào dịp kỷ niệm 93 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 10 năm thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực do đồng chí Tổng Bí thư làm Trưởng ban. Với dung lượng hơn 600 trang, cuốn sách chứa đựng đầy đủ bộ quy tắc về phòng, chống tham nhũng. Việc nghiên cứu để thấy rõ giá trị lý luận và thực tiễn của tác phẩm trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng hiện nay là việc làm có ý nghĩa thiết thực, thời sự, là nhiệm vụ quan trọng của mỗi cán bộ, đảng viên.*

Từ khóa: *Phòng, chống tham nhũng, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, xây dựng Đảng.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bất cứ quốc gia nào muốn tồn tại và phát triển vững mạnh đều phải quan tâm và tiến hành đấu tranh phòng, chống tham nhũng có hiệu quả. Đó là một việc làm cần thiết, tất yếu; một xu thế không thể đảo ngược bởi tham nhũng là một loại tội phạm đặc biệt nguy hiểm cho xã hội, là “căn bệnh ung thư” đe dọa sự tồn vong của chế độ. Nếu không phòng và chữa được “căn bệnh” này thì tất cả sự nỗ lực của hệ thống chính trị và Nhân dân sẽ đổ xuống sông, xuống biển. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - với tư cách là người đứng đầu Đảng Cộng sản Việt Nam, đã nhìn ra mối nguy cơ của đại dịch tham

nhũng, bằng tất cả dũng khí và mưu lược, ông đã phát lên ngọn cờ tiêu diệt bằng được sự tham nhũng, sự lộng quyền. Những bài viết, bài nói chuyện, phát biểu của Tổng Bí thư liên quan đến công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã được tập hợp thành tác phẩm: “*Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*” - Cuốn sách chứa đựng đầy đủ bộ quy tắc về phòng, chống tham nhũng, đó thực sự là cẩm nang quý báu cho công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Cuốn sách của Tổng Bí thư đề cập một cách toàn diện, sâu sắc vấn đề tham nhũng và là liều thuốc hữu hiệu để trị tận gốc căn bệnh trầm kha này.

Thứ nhất, về nguồn gốc, bản chất của tham nhũng ở Việt Nam hiện nay.

Về bản chất của tham nhũng, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh thì tham nhũng là hành vi “*ăn cắp của công làm của tư*” [3, tr.355]. Muốn chữa thành công căn bệnh gì thì trước hết phải tìm ra được căn nguyên của căn bệnh đó. Trong cuốn sách, đồng chí Tổng Bí thư chỉ rõ, tham nhũng, tiêu cực là “*khuyết tật bẩm sinh*” của quyền lực, có thể xảy ra ở bất cứ quốc gia nào khi quyền lực chính trị bị tha hóa. Nguyên nhân sâu xa của tham nhũng là do chủ nghĩa cá nhân, do sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo cấp cao. Vì vậy, phải tăng cường giáo dục về đạo đức; phải chấn chỉnh, uốn nắn từ suy nghĩ, nhận thức mới có thể phòng, chống từ sớm, từ xa, cả ngọn lẫn gốc tình trạng tham nhũng.

Thứ hai, về ý nghĩa, mục đích, mục tiêu của phòng, chống tham nhũng

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh quan niệm tham ô, lãng phí, quan liêu là “*giặc nội xâm*”, là kẻ thù của nhân dân. Người khẳng định: “*Tham ô là trộm cắp. Tội lỗi ấy cũng nặng như tội lỗi Việt gian, mật thám. Chống tham ô, lãng phí và quan liêu như chống “giặc ở trong lòng”*” [3, tr.362]. Tiếp nối tư tưởng đó, Tổng Bí thư đã chỉ rõ, thực chất của đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở Việt Nam là cuộc đấu tranh chống “*giặc nội xâm*”, là “*trị bệnh cứu người*”, kỷ luật một vài người để cứu muôn người, truy tố một vụ để cảnh tỉnh cả một vùng, một lĩnh vực; góp phần xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị ngày càng trong sạch, vững mạnh toàn diện; góp phần rất quan

trọng thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững ổn định chính trị; đặc biệt là đã từng bước lấy lại và củng cố niềm tin của Nhân dân, tạo thêm xung lực mới góp phần cổ vũ, động viên khích lệ nhân dân thực hiện thành công khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Thứ ba, phương châm phòng, chống tham nhũng

Tham nhũng là một trong bốn nguy cơ đe dọa đến sự tồn vong của chế độ xã hội chủ nghĩa đã được xác định ngay từ Hội nghị giữa nhiệm kỳ khóa VII. Thế nhưng đến Đại hội VIII Đảng ta vẫn tiếp tục khẳng định bốn nguy cơ này vẫn còn tồn tại. Đại hội IX, Đảng nhấn mạnh: “*Nạn tham nhũng diễn ra nghiêm trọng, kéo dài gây bất bình trong nhân dân và là một nguy cơ đe dọa sự sống còn của chế độ ta*” [1, tr.50]. Thậm chí đến nay Đảng ta xác định nguy cơ đó vẫn chưa được giải quyết triệt để mà ngày càng diễn biến phức tạp, tinh vi, liên kết thành các lợi ích nhóm. Chính vì vậy, Văn kiện Đại hội XIII nhấn mạnh: trong phòng chống tham nhũng phải kiên quyết, kiên trì và sử dụng tổng hợp nhiều phương thức, biện pháp mới mang lại hiệu quả. “*Kiên quyết, kiên trì đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng, lãng phí với quyết tâm chính trị cao hơn, hành động mạnh mẽ hơn và hiệu quả hơn*” [2, tr.250]. Nhất quán tinh thần đó, tác phẩm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã chỉ rõ: phòng, chống tham nhũng là một cuộc đấu tranh gay go giữa cái tốt và cái xấu, cái cũ và cái mới, giữa đạo đức cách mạng là cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư và kẻ địch là tệ tham ô, lãng phí, quan liêu, nên cần phải được tiến hành thường xuyên, kiên quyết, kiên trì, bền bỉ, nhằm mục đích xây dựng Đảng và hệ thống chính trị ngày càng trong sạch, vững mạnh... Cần phát hiện từ sớm, xử lý từ đầu, không để vi phạm nhỏ tích tụ thành sai phạm lớn. Trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng không được chủ quan, nóng vội, thỏa mãn;

không được né tránh, cầm chừng, không “ngùng”, không “nghe”, thiếu quyết liệt; vừa phải kiên quyết phát hiện, xử lý tham nhũng, vừa phải kiên trì giáo dục, quản lý, ngăn ngừa không để xảy ra tham nhũng, vừa phải luôn cảnh giác, đấu tranh với những âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch, phần tử xấu lợi dụng đấu tranh phòng, chống tham nhũng để kích động, chia rẽ, chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ ta.

Thứ tư, giải pháp nhằm ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng

Cuốn sách đã đưa ra một hệ thống các chỉ dẫn vô cùng giá trị chỉ đạo công tác phòng, chống tham nhũng đạt kết quả vượt trội.

Từ phía cá nhân, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu địa phương, cơ quan, đơn vị phải nỗ lực rèn luyện về đạo đức, lối sống và phòng, chống sự "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ, chống và quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Phía các cơ quan chức năng cần “phải xây dựng cho được một cơ chế phòng ngừa chặt chẽ để “không thể” tham nhũng, tiêu cực; một cơ chế răn đe, trừng trị nghiêm khắc để “không dám” tham nhũng, tiêu cực; xây dựng văn hóa liêm chính để “không muốn” tham nhũng, tiêu cực; và một cơ chế bảo đảm để “không cần” tham nhũng, tiêu cực” [5, tr.37]; đồng thời phải “tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán; đẩy mạnh điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; phát hiện sớm, xử lý nghiêm các vụ việc, vụ án tham nhũng, qua đó cảnh tỉnh, răn đe để không ai dám tham nhũng, tiêu cực; nâng cao hơn nữa hiệu quả thu hồi tài sản tham nhũng” [5, tr.47] để phòng ngừa, ngăn chặn tham nhũng hiệu quả.

Công tác phòng, chống tham nhũng phải được triển khai toàn diện không chỉ trong các hoạt động thuộc khu vực nhà nước, mà còn có sự giúp sức, hỗ trợ đặc lực của các đối tượng

hoạt động ngoài khu vực nhà nước. “Khi phát hiện sai phạm thì phải xử lý kiên quyết, nghiêm minh, đồng bộ giữa kỷ luật của Đảng, kỷ luật hành chính của Nhà nước, kỷ luật của đoàn thể và xử lý hình sự, không có vùng cấm, vùng trống, không có ngoại lệ, không có đặc quyền, bất kể người đó là ai và không chịu sức ép của bất kỳ cá nhân nào” [5, tr.48]. “Việc xử lý cán bộ có sai phạm, trước nói đánh từ vai đánh xuống, nhưng giờ đánh từ trên đầu nhiều hơn” [5, tr.538].

Vấn đề căn cơ trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng là phòng ngừa từ xa, từ sớm, không chỉ quan tâm đến “chữa bệnh” mà còn đặc biệt quan tâm đến “phòng bệnh”. Từ chỗ xác định rõ nguyên nhân sâu xa của tham nhũng là do chủ nghĩa cá nhân, do sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo cấp cao. Vậy nên, ngay từ đầu cuốn sách đã tập trung đưa ra các giải pháp để chấn chỉnh, uốn nắn từ suy nghĩ, nhận thức mới có thể phòng, chống từ sớm, từ xa, cả ngọn lẫn gốc tình trạng tham nhũng. Nhờ vậy, cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực mới bước sang một giai đoạn mới, đi vào chiều sâu, gắn kết chặt chẽ hơn giữa phòng và chống.

Từ trong cuốn cẩm nang đó, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nêu ra 05 nhiệm vụ, giải pháp căn bản: (1) Tập trung xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phát huy vai trò gương mẫu, quyết liệt của người đứng đầu và tập thể lãnh đạo; (2) Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện thể chế; (3) Đẩy mạnh phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực; (4) Hoàn thiện và thực hiện nghiêm các quy định về phòng ngừa tham nhũng; (5) Xây dựng cơ quan và đội ngũ cán bộ làm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong sạch, vững mạnh; mở rộng hợp tác quốc tế; triển khai có hiệu quả hoạt động phòng, chống tham nhũng khu vực

ngoài nhà nước. Cùng với đó, 05 vấn đề cần lưu ý trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo về phòng, chống tham nhũng cũng được nhấn mạnh: (1) Ban Chỉ đạo và từng thành viên phải đúng vai, thuộc bài; (2) Hoàn thiện thể chế để không thể tham nhũng, tiêu cực; (3) Thi hành đồng bộ giữa kỷ luật Đảng, kỷ luật hành chính và xử lý hình sự; (4) Tập trung xử lý những khâu yếu, việc khó; (5) Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Thứ năm, củng cố niềm tin của Nhân dân bằng những bước tiến trong công tác phòng, chống tham nhũng.

Những quan điểm về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của Tổng Bí thư được vận dụng vào trong thực tiễn công tác đấu tranh chống “giặc nội xâm” và đã mang lại những kết quả vượt trội. Cụ thể: Trong 10 năm qua (2012 - 2022), đã xử lý kỷ luật 2.740 tổ chức đảng và hơn 167.700 cán bộ, đảng viên, trong đó có hơn 190 cán bộ diện Trung ương quản lý (có 4 ủy viên Bộ Chính trị, nguyên ủy viên Bộ Chính trị; 36 ủy viên Trung ương, nguyên ủy viên Trung ương; hơn 50 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang); qua thanh tra, kiểm toán kiến nghị xử lý trách nhiệm gần 44.700 tập thể, cá nhân, chuyển cơ quan điều tra, xử lý gần 1.200 vụ việc có dấu hiệu tội phạm [5, tr.26-27].

Những con số về xử lý kỷ luật của Đảng và xử lý hình sự nói trên đã cho thấy rõ quyết tâm rất cao, nỗ lực rất lớn, nói đi đôi với làm của Đảng, Nhà nước trong việc phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực. Đặc biệt những kết quả từ công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là minh chứng thực tiễn sinh động chứng minh cho tính đúng đắn, cách mạng, khoa học của lý luận về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực mà Tổng Bí thư đã nêu ra. Đồng thời, có thể thấy đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực không chỉ là tuyên ngôn mà đã trở thành quyết tâm chính trị và hành động thực tế.

Nhờ đó mà đã được các tầng lớp Nhân dân đồng tình, ủng hộ, được cộng đồng quốc tế ghi nhận, thậm chí những bài học kinh nghiệm trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của Việt Nam còn có giá trị tham khảo cho một số quốc gia trên thế giới. Trang tin Times of India cho rằng: “Chống tham nhũng là vô cùng quan trọng đối với sự tăng trưởng của nền kinh tế Việt Nam. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhận thấy rõ công cuộc chống tham nhũng cần là một tiến trình không ngừng nghỉ và là một yếu tố quan trọng để ứng phó với những thách thức trong giai đoạn tới. Việt Nam đã cung cấp một bài học quý giá mà các quốc gia khác có thể noi theo khi tham nhũng là vấn nạn phổ biến trên toàn cầu” [4].

Tác phẩm thực sự là cảm nang trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, vấn đề rất cốt lõi để xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh, thể hiện nhuần nhuyễn phương châm: kết hợp đồng bộ giữa “xây” và “chống”; giữa đẩy lùi và ngăn chặn từ sớm, từ xa; giữa xử lý nghiêm minh và phòng ngừa, giáo dục; giữa xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ gắn liền với chống suy thoái về đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên. Không những thế, tác phẩm còn là vũ khí lý luận sắc bén đập tan mọi luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch về công tác phòng, chống tham nhũng của Việt Nam hiện nay.

3. KẾT LUẬN

Đúng lúc cuộc chiến chống tham nhũng đang diễn ra hết sức gay gắt, quyết liệt thì tác phẩm “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh” của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã xuất hiện đúng thời điểm lịch sử. Là người đứng đầu Đảng Cộng sản Việt Nam, với trí tuệ anh minh, dũng khí can đảm, phẩm chất

thanh tao, giản dị, liêm khiết của một người Cộng sản chân chính, Tổng Bí thư đã nhìn ra mối nguy cơ của đại dịch tham nhũng nên đã phát lên ngọn cờ quyết tâm tiêu diệt bằng được sự tham nhũng, sự lộng quyền. Dưới sự chỉ đạo quyết liệt của “người đốt lò vĩ đại”, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng đã chuyển biến một cách mạnh mẽ, được triển khai quyết liệt, bài bản, đi vào chiều sâu, có bước đột phá đã tạo nên những kỳ tích trong công cuộc phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Những vấn đề lý luận và thực tiễn của công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã được kết tinh

trong tác phẩm của Tổng Bí thư. Đó vừa là “cầm nang quý báu” với mỗi cấp ủy, tổ chức Đảng, mỗi cán bộ, đảng viên trong quá trình tu dưỡng, rèn luyện để tự soi, tự sửa mình, để “cảnh giác trước mọi cám dỗ về danh lợi, vật chất, tiền tài, tránh rơi vào vũng bùn của chủ nghĩa cá nhân ích kỷ” [5, tr.311-312], đồng thời ở đó còn chứa đựng những chỉ dẫn bổ ích, những kinh nghiệm giá trị, những phương cách tối ưu giúp các cơ quan chuyên trách giải quyết triệt để vấn đề tham nhũng của Việt Nam trong thời gian tới./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [3] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 7, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [4] Báo điện tử Đồng Nai, TS Vũ Thị Nghĩa: *Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, xuyên*
- tạc ý nghĩa và giá trị cuốn sách Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh của TBT Nguyễn Phú Trọng*, truy cập ngày 29/03/2023
- [5] Nguyễn Phú Trọng (2023), *Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.

Liên hệ:

ThS. Đoàn Thị Phụng

Trường Chính trị Quảng Bình

Địa chỉ: Phường Đồng Sơn, Đồng Hới, Quảng Bình

Email: giabao1942010@gmail.com

Ngày nhận bài: 06/6/2023

Ngày gửi phản biện: 06/6/2023

Ngày duyệt đăng: 12/6/2023